

פרשת האזינו - סוכות

וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר: עֲלֵה אֶל הָר הָעֲבָרִים הַזֶּה הָר נָבוֹ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
מוֹאָב אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יְרֵחוֹ וּרְאֵה אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֻחֲזָה וּמַת בָּהֶר
אֲשֶׁר אֶתָּה עֹלֶה שָׁמָּה. דְּבָרִים לֵב, מַח-נ

וכי הר העברים שמו? ואינו אלא הר נבו? אלא כיוון שאמר משה 'אינני עבר את הירדן'
(דברים ד, כב) אמר לו המקום, בגופך אינך עובר, בעיניך עובר אתה. בירדן אינך עובר,
בהר עובר אתה, 'עלה אל הר העברים'.
שראה משה בעיניו מה שלא הלך יהושע ברגליו.

האם מראה הארץ המתק את העונש או העצים אותו?
על פי ספרי, פנחס ה.

(מתוך ספרו של רונן אחיטוב: "צוהר תעשה לתיבה")

שבת פרשת האזינו	
18:19	הדלקת נרות
18:30	מנחה 14:00
06:45	שחרית א'
08:30	שחרית ב'
17:25	מנחה 13:30
14:15	מנחה (בני-עקיבא)
17:15	לימוד "מדור לדור"
17:45	שיעור-הרב ארי
19:13	צאת השבת

לאחר ערבית – שיעור בהלכה אקטואלית.

שיעור פרשת השבוע - דובי גינזברג.

לאחר מנחה בשבת אחה"צ - שיעור קצר.

שבת
שלו

פּרשת האזינו

"וישמען ישורון ויבעט-שמנת, עבית, כשית" (דברים ל"ב ט"ו).

פסוק זה הפך לניב המתאר אדם שהגיע לשפע ואינו מכיר תודה לאלו שהעלו אותו למדרגתו. לעיתים הוא מתעלם מהם ובמקרים קיצוניים יותר אף בועט ומזלזל בהם.

עושרו של אדם ומעמדו, מקנים לו "חברים" חדשים רבים בעלי אינטרסים משותפים, ומנגד, מעבים את המחיצה בינו לבין אנשי העבר אשר אין לו בהם עניין עכשיו.

הפסוק "וישמען...", מתאר היטב בצורה ציורית את תהליך הריחוק ובניית המחיצה שהולכת ומתעבה בינו לבינם: "שמנת, עבית, כשית".

"עלה אל הר העברים הזה הר נבו.. ומות בהר אשר אתה עולה שמה.. כאשר מת אהרן אחיך בהר ההר.. על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל במי מריבת קדש.. על אשר לא קדשתם אותי בתוך בני ישראל" (ל"ב, מ"ט-נ"א).

משה נענש על כך שבשעת לחץ העדיף להישען על הישן והמוכר – נס באמצעות המטה, במקום להיצמד להוראה המפורשת ולעבור לשלב מתקדם יותר - ה'דיבור'.

פעולת הנפת המטה לעבר הסלע, נראית למרחקים, מרשימה, מזכירה את קריעת ים סוף ואף הוכיחה עצמה במקרה דומה בעבר "...על הצור בחרב" (שמות י"ז).

מנגד, ה'דיבור אל הסלע' הוא רעיון חדש שטרם הוכיח את יעילותו, וחסרונו בכך שהוא אינו מרשים במיוחד ונשמע רק לסובבים אותו.

שלא כמו בפעם הקודמת, בה משה הוציא מים מן הצור באמצעות הכאה באמצעות המטה המפורסם – "מטה האלוקים", מול הזקנים בלבד, כאן ב"קדש", דרגת הקושי עולה - הוא עומד לבצע נס באמצעות פיו בלבד מול כל העם, ורוחם קצרה מאד..

המעבר לשלב הדיבור היה אמור לשמש כ'עליית מדרגה' בקידוש השם – נס באמצעות הדיבור לעיני כל ישראל, אולם משה העדיף להישאר במרחב המוכר ולעבוד 'כמו פעם'.

מנהיג החותר לשמר את הקיים בכל מחיר, מטעמי נוחות, מבלי להיפתח לחידוש ולהביט קדימה אל העתיד - מועל בתפקידו: 'על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל'.

יורם קינן

תודה לזאב קינן על ההכוונה..

הרהורים על אחר הימים הנוראים

חופש האי שלימות

ה"סילוק" הנאמר בתפילות ראש השנה ויום הכיפורים מעלה מחשבות, אסוציאציות, תחושות ואווירה האופפת את ימי התשובה.

התמונה המוצגת בתפילה, הנה תמונת מלך היושב על כיסאו ומוחו קודח. מה יהיה דינם של העוברים על פניו? האם אחיד יהיה? ומאיזה סוג? התיאור הזה, המוחשי כל כך, המופיע ב"סילוק" ובשאר מקומות, בסיומן של ברכות תפילת העמידה, ובאמרה: "המלך בשדה", הופך את האל למלך, וחשוב יותר, לאנושי.

מה המטרה של המלכת האל? מה המטרה של הורדתו מטה אל עמו?

בקו המסורת המקובל, נהוג להאמין כי אל מומלך ומאנש כיוון שבימים אלה הוא שומע את תפילותיהם של עמו ומקבל אותן במידה רבה של רחמים. אך עקרון הקירוב והאנשת האל לא רק מקרב אותו אל עמו, אלא גם מרחיק אותו ממחוזותיו המושלמים, ממקומות האמת, המוסר והצדק. כך, בעצם ירידתו, הקב"ה הופך מאל מושלם, השופט בחסדו וקובע אמיתות, למלך ושופט הנעזר בחסד עליון הנשגב ממנו. בימים אלה הקב"ה קרוב לעמו בכך שהוא עומד במחיצתם ב"תא הנאשמים".

פרופ' יחזקאל קויפמן דן בגדולת האל היהודי בספרו **תולדות האמונה הישראלית** ומסביר כי הרעיון של אל מושלם, כל יכול, הוא רעיון שאינו עולה בקנה אחד עם האמונה היהודית.

ביהדות נהוג לתפוש את הקב"ה כישות ששומעת את בני האדם, ומושפעת מבקשותיהם. במיוחד בימים הנוראים, דמותו של הקב"ה היא דמות המשגיחה ושומעת את העם. הקב"ה כאל מושלם, ע"פ ההגדרה הפילוסופית של שפינוזה וההוגים הריאליסטיים, לא משגיח על העם ולא שומע לתפילותיו ברחמים, בשל שלמותו.

הקב"ה נמשל לאדם מושלם, הקם בשעה המושלמת, ועושה הכל בדיוק, ובזמן המושלם. קשה מאוד (ואולי בלתי אפשרי) להשפיע על אדם כזה, כיוון שהוא מושלם, ויודע לבד, ותמיד, מה הדבר הטוב ביותר לעשות. כך הוא האל המושלם, לא נדרש לשמוע לתחינות מאמיניו כיוון שהחלטותיו הן הטובות ביותר, ואין דעתו זקוקה להשפעה משום שלימותה.

אל מושלם הוא אל כבול בהגדרות ובלוגיקה המפרידים אותו מעולמנו המוחשי, התחתון, השבור. מאידך, האל היהודי, אליבא קויפמן, טוב מהאל המופשט והמושלם, שכן הוא אינו כבול, הוא קשוב באמת, תפילה וצדקה מעבירים אצלו את רוע הגזירה.

בימים של חשבון נפש, שיפוט עצמי וחפות ראש, נכון לנו להכיר בקב"ה כשותפנו הקרוב בדרך לתיקון, בדרך לעולם טוב יותר (גם אם לא הטוב ביותר).

עולם בלתי מושלם, אך עם מקום תמידי לתיקון ושיפור.

שבת שלום וחג שמח.

רוט חביביאן

הסוכה - פרדוקס ההגנה של דירת הארצי הרצוצה

לצד בתים מורחבים ומשופצים, בין כבישים סלולים ומקומות חניה, הולכות ומוקמות בזו אחר זו סוכות שדפנותיהן מתנפנפות, ותקרתן חדירה לשמש, לגשם ולהפתעות ממערב... (שלא נדע!)

איש לא משלה את עצמו שהמבנה שבין לילה היה ובין לילה יאבד, עתיד לספק לנו הגנה מחוס, מקור מפחד ומבהלה. עיקרה של הסוכה הוא הצל שהיא מספקת לחוסים בה, והיא אינה אלא מבנה שבין אוהל לבית, שניתן לקפלו ברגע ולאחסן עד לשנה הבאה.

דווקא הצל שאין בו ממשות הוא סמל להגנה של הקב"ה ולחסותו הרחומה כמתואר במילות פרשת האזינו "כנשר יעיר קינו", ובפסוקי שיר המעלות הידועים המתארים הגנה זאת כך:

ה' שִׁמְרֶךָ; ה' צִלָּךְ, עַל-יַד יְמִינֶךָ.
 יוֹמָם, הַשֶּׁמֶשׁ לֹא-יִכָּהֶּךָ; וַיָּרֶחַ בַּלַּיְלָה.
 ה' יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל-רָע: יִשְׁמַר, אֶת-נַפְשְׁךָ.
 ה' יִשְׁמַר-צִאתְךָ וּבֹאֶךָ-- מֵעַתָּה, וְעַד-עוֹלָם.

פסוקי השיר מזכירים את צל הסוכה המרובה מחמתה, ואת הכרזה בכניסה המברכת את הנכנס והיוצא. ואולם, הידיעה כי אנו מוגנים בסוכה מכל רע, אין בה בכדי להרגיע, משום שהיציאה אל הסוכה מאתגרת את האפשרות של חיים ללא בית, האופציה המאיימת של היות חסר בית, הופכת בחג למעין משחק, בו נמתחת עוד ועוד האפשרות לפעול בבית הארעי; לאכול, לישון, ללמוד, לנוח ולארז.

חז"ל לא ראו בסוכה מזכרת מהמסע המדברי ומבית הנדודים הנייד, אלא זכר לענני הכבוד שליוו את בני ישראל, כמגן רוחני ולא פתרון פונקציונאלי בהעדר קירות וגג. מהם אותם ענני כבוד? רש"י על הפסוק: "שמלתך לא בלתה מעליך" (דברים ח', ד'), מזכיר כי: "ענני כבוד היו שפים בכסותם ומגהצים אותם כמין כלים מגוהצים, ואף קטניהם כמו שהיו גדלים היה גדל לבושן עמהם". כלומר, לענני הכבוד סגולה מיוחדת השומרת על הבגד ועל החיצוניות. לא די שהבית השברירי לא גורם להזנחה, אלא שהוא מאפשר יותר ניקיון וסדר ואפילו מעל הטבעי (הבגדים גדלים עם הילד הצומח), אולי משום שהארעיות מאפשרת גמישות והתרחבות שבית הקבע מגביל. ולא עוד אלא שהליווי האלוקי במדבר לא חנק את הצמיחה האישית והלאומית, ואפשר התפתחות והתבגרות. סמל לצמיחה שמאפשרים החיים בדירת הארעי, הם ארבעת המינים, עליהם אומר הרמב"ם **שהם עומדים בלחותם ורעננותם במשך שבעה ימים**, מה שאי אפשר זה באפרסקים ורימונים ובאגסים וכיוצא בהם (**מורה נבוכים חלק ג', פרק מ"ג**).

המילה "צמיחה" הקרובה לשונית למילה "שמחה" מפרשת את סוג השמחה המיוחד לסוכות, שמחה של רעננות והתחדשות, יציאה מן השגרה והתנסות חדשה. ניתן לומר אפוא שברכת החג אינה רק "ושמחת בחגך" אלא גם "וצמחת בחגך", כך שנוכל לפרוץ ולפרוח בלא לאבד את תחושת המוגנות כבנבואת עמוס (ט, יא): "**וְיִסְכְּהָ תִּהְיֶה** לְצֵל יוֹמָם מִחֶרֶב וּלְמַחְסָה וּלְמַסְתוֹר מִיָּדָם וּמִמָּטָר".

רותי לזר

סוכת שלומך

מבין השיתין של נשימותי הסדורות

אני זועק

אנא השם זרוק איזה גרם של חתיכה

של איזו עצם או חרס או אבן

שתמגר ותשבר את גרם המעלות

המפרידות ביני לבינך

ועשה למען שמך הנמחה בדמעתי

והשכילני לא להתחשב בפסיל הגורם ובגרמי שמים

ולא להתמרמר במרה שחורה

ולא להסתנור ולסגת מאש לבנה

ולהמשיך לחפש ולבקש –

השכיבני במטתי אבא

וכסה אותי בשמחתך

והעמידני על טעותי

ותעויתי אחרי התהו ואחרי היעילות

ופרוס עלי חביבות תשוקתך

כי מה שאני רוצה זה רק להרגיש אותך

מחבק אותי חזק חזק חזק

כמו האבינט שמחבק את ספר התורה

אבל לא חזק מדי

שלא אתלה חנוק בין שמים לארץ

ראשי בעץ הדעת ורגלי נעוצות בפתעות

חציי אל הנחש הקדמוני

וחציי אל שחוק היום האחרון

אלא חבוק רך

כקטיפת עץ החיים

אהרלה אדמנית

הסנדלר

ערב יום הכיפורים הזדמנתי לשוק הישן בנתיבות בעוד אנשים עושים קניות אחרונות לחג. ריחות השוק ליוו אותי, המאפייה, הירקות והפירות, אטליזים וטיגונים. נכנסתי לסמטה הצרה שבה מצויה חנותו של הסנדלר פרג'ון (סעיד, כך הסתבר לי באותו יום, שמו הפרטי) והופתעתי לראות מודעת אבל על דלת חנותו הצנועה.

עד לא מכבר צצה דמותו נמוכת הקומה בפינות וצמתים כשהוא אוסף פחיות ריקות להשלמת הכנסתו. פרג'ון היה סנדלר הבית של סעד שנים רבות. תיקן את מנעלינו, תיקים מסוגים שונים שנקרעה רצועתם או חור נפער באמתחתם הובאו אליו לתיקון וכמו כן תפר את סלי הקטיפה של הפרדס והמטע וחולצות לבגדי המכוורת ואף התקין יריעות לסוכות על פי הזמנה.

רגליו וידיו היו אמונות על המלאכה והוא היה שמח בחלקו. בשעה שהזדמנת אליו לתיקון שחייב המתנה ונכנסו אליו גם אברכים, היה סונט בהם על שלבושים הם בבגדים מצועצעים וחולצות לבנות ומתפרנסים מכספי ה'כולל'. מספר היה על חכמים גדולים במרוקו שלמדו תורה ועבדו לפרנסתם. תכופות עלו קולות רמים מבית הקפה הקטן הסמוך ששימש מהמרים קולניים. רגלו לא דרכה בו. הוא היה שקוע בעבודתו ונהנה לראות את הקליינטים שמחים גם הם בתיקונו במחיר הוגן ואולי אף נמוך.

בערב יוה"כ"פ כששרנו את הפיוט "כי הנה כחומר ביד היוצר...", עמדה דמותו לנגד עיני: ברצותו מדבק או מאריך, וברצותו מקצר - הכל בידו.

דור הולך ונעלם – יהי זכרו ברוך.

(מוצאי יו"כ"פ תשע"ט)

אפר כ"ז

הלאנה לערב סיכום שנה

"אחרי החגים יתחדש הכל

יתחדשו וישבו ימי החול

האויר, העפר, המטר ו... (ללא אש)

גם אתה, גם אתה תתחדש"

הנכם מוזמנים לערב סיכום שנת תשע"ח - יום רביעי, ב' חוהמ"ס, 26.9.18, בשעה 20:45, בחדר אוכל ימין.

(הערב מתאים לגילאי יסודי ומעלה)

בואו בשמחה - !. תרבות

ליף הוואצנא רבה

מוצאי שבת חול-המועד, אור לכ"א תשרי (29.9) – בחדר אוכל ימין.

20:30 – צפייה בסרט "ישמח חתני", בימוי: אמיל בן שמעון. תסריט: שלומית נחמה. (93 דקות).

עולמה של קהילה ירושלמית שלווה מטלטל בעקבות מפגש מקרי עם רב כריזמטי צעיר.

בעוד הגברים נסחפים אחריו, יוצאות נשותיהן למאבק על מקומן ומעמדן בניסיון לאחד מחדש את הקהילה.

22:15 - דיון בעקבות הסרט בהנחיית רותי לזר ובהשתתפות: הרב ארי, גילי זיוון, סלעית לזר ועמיחי חביביאן.

הסרט עוסק בדילמות שונות הנוגעות למרקם העדין של חיי הקהילה הדתית והמתחים הקיימים בה – מתחים עדתיים, מגדריים והלכתיים.

מה היחס בין המסורת והמנהג ובין ההלכה הפסוקה? האם 'אמת מארץ תצמח' או 'הלכה למשה מסיני'? ומה לסוגיות אלו ולקהילה הקיבוצית בה אנו חיים?

וצדת דת

בוקר fe תורה ונשים

גם השנה, כבשנים עברו, אנחנו שמחות להזמין ל"בוקר של תורה ונשים" בשמחת תורה.

נפגש בשעה: 8.45 במועדון לחבר, לקידוש וטעימה קלה.

9.00 – 9.30: שיעור של שרה עברון: מי זו המתוקה מדבש?

9.30 – 10.00: שיעור של עתר גייבל: 'שיק או שוק' – מי יוכל להעמיק בסודך?

10.10: קריאת התורה במועדונית ועליות לתורה לכל המעוניינות (יש קריאות תורה מקבילות וסבבים רבים!)

11.30: הצטרפות למניין הראשי בבית כנסת

כולן מוזמנות!

חג שמח – האאראנא

תערוכת ציורים בשבת הקרובה ואמהלך חז"ל הסוכות

בתערוכה מוצגים הציורים של חברי מועדון "לב שלם" השייך למועצה האזורית "שדות נגב".

המועדון הוקם עבור אנשים בעלי מוגבלויות גופניות הגרים ביישובי הסביבה.

בין הפעילויות במועדון, מתקיים חוג ציור ואמנות בהדרכת מרים צרפתי.

במהלך החוג נחשפים המשתתפים ליצירות של אמנים ידועים.

הם שומעים על תולדות חייהם ולומדים כיצד הם השפיעו על סגנונות יצירותיהם.

בחלק מהיצירות נעזרים חברי המועדון בעובדות הזרות ובבנות שירות לאומי.

תערוכת הציורים תוצג במהלך החג בחדר הנצחה.

התערוכה תוצג בשבת הקרובה, בחג סוכות, בשבת חוה"מ ובשמחה תורה –

בין השעות: 17:00-20:00 , 9:00-13:00.

בימי חוה"מ יש לתאם את הביקור בתערוכה עם מרים צרפתי - 0522622286

מוזמנים להגיע ולהתרשם מהעבודות.

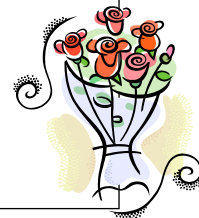
מריס צרפתי וואצט תרבות

לחננו ואליהוא שנון, ליובקד אולד ולכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנכדה-נינה

בת לחלדה ואמר חדד

איחולים לשמחות ולנחת!

לרמי ופלורה מזל טוב להולדת הנכדה

בת למיכל ואידן עטא

איחולים לשמחות ונחת!

